

B8–0166/2016

28.1.2016

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

on the 2015 report on Serbia
(2015/2892(RSP))

David McAllister

Užsienio reikalų komiteto vardu

**Europos Parlamento rezoliucija dėl 2015 m. ataskaitos dėl Serbijos
(2015/2892(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2003 m. birželio 19 ir 20 d. Europos Vadovų Tarybos susitikimo Salonikuose pirmininkavusios valstybės narės išvadas dėl Vakarų Balkanų šalių stojimo į Europos Sąjungą perspektyvos,
- atsižvelgdamas į 2008 m. vasario 18 d. Tarybos sprendimą 2008/213/EB dėl Europos partnerystės su Serbija principų, prioritetų ir sąlygų, panaikinantį Sprendimą 2006/56/EB¹,
- atsižvelgdamas į 2011 m. spalio 12 d. Komisijos nuomonę dėl Serbijos paraiškos dėl narystės Europos Sąjungoje (SEC(2011) 1208),
- atsižvelgdamas į Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Serbijos Respublikos stabilizacijos ir asociacijos susitarimą (SAS), kuris įsigaliojo 2013 m. rugsėjo 1 d.,
- atsižvelgdamas į JT Saugumo Tarybos rezoliuciją Nr. 1244 (1999), 2010 m. liepos 22 d. Tarptautinio Teisingumo Teismo (TTT) patariamąją nuomonę dėl vienašališkos Kosovo nepriklausomybės deklaracijos suderinamumo su tarptautine teise klausimo ir 2010 m. rugsėjo 9 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją A/RES/64/298, kuria pripažįstamas nuomonės turinys ir teigiamai vertinamas ES pasirengimas padėti plėtoti Serbijos ir Kosovo dialogą,
- atsižvelgdamas į ketvirtojo ES ir Serbijos stabilizacijos ir asociacijos parlamentinio komiteto posėdžio, vykusio 2015 m. spalio 7–8 d., deklaraciją ir rekomendacijas,
- atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 8 d. Liuksemburge vykusios aukšto lygio konferencijos dėl rytinės Viduržemio jūros regiono dalies ir Vakarų Balkanų maršruto rezultatus,
- atsižvelgdamas į Teisingumo ir vidaus reikalų tarybos 2015 m. lapkričio 9 d. išvadas dėl priemonių pabėgėlių ir migracijos krizei spręsti ir Užsienio reikalų tarybos 2015 m. spalio 12 d. išvadas dėl migracijos,
- atsižvelgdamas į 17 punktų planą, dėl kurio susitarta per 2015 m. spalio 25 d. ES valstybių narių ir ES nepriklausančių valstybių, kurioms poveikį daro pabėgėlių ir migrantų antplūdis, susitikimą dėl Vakarų Balkanų migracijos maršruto,
- atsižvelgdamas į 2015 m. lapkričio 10 d. Komisijos parengtą Serbijos 2015 m. pažangos ataskaitą (SWD(2015) 0211),
- atsižvelgdamas į savo 2015 m. kovo 11 d. rezoliuciją dėl 2014 m. Serbijos pažangos

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0065.

ataskaitos¹,

- atsižvelgdamas į savo 2015 m. balandžio 15 d. rezoliuciją „Tarptautinė romų diena. Priešiškus romams Europoje ir romų genocido Antrojo pasaulinio karo metu atminimo dienos pripažinimas ES“²,
 - atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 15 d. Tarybos išvadas dėl plėtros ir stabilizacijos bei asociacijos proceso,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto nuolatinio pranešėjo Serbijos klausimais Davido McAllisterio atliktą darbą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi 2013 m. birželio 28 d. Europos Vadovų Taryba nusprendė pradėti stojimo derybas su Serbija; kadangi pirmoji tarpvyriausybė konferencija įvyko 2014 m. sausio 21 d.; kadangi *acquis* peržiūra baigta 2015 m. kovo mėn.; kadangi Serbija 2015 m. rugsėjo mėn. visiškai suformavo savo derybų grupę;
 - B. kadangi Komisija savo 2015 m. ataskaitoje dėl Serbijos praneša apie Serbijos padarytą pažangą siekiant Europos integracijos ir pateikia jos pastangų įvykdyti Kopenhagos kriterijus bei stabilizacijos ir asociacijos proceso sąlygas vertinimą; kadangi Komisija taikė naują ataskaitų teikimo metodą, pagal kurį šalims suteikiamos daug aiškesnės rekomendacijos dėl klausimų, kuriems šios šalys turėtų skirti daug dėmesio;
 - C. kadangi Serbija, kaip kiekviena narystės ES siekianti šalis, turi būti vertinama pagal tuos pačius kriterijus atsižvelgiant į jos nuopelnus šiuos kriterijus vykdant, įgyvendinant ir jų laikantis ir kadangi būtinų reformų kokybė ir ryžtas jas įgyvendinant lemia stojimo tvarkaraštį;
 - D. kadangi Serbija ėmėsi svarbių veiksmų siekdama normalizuoti santykius su Kosovu ir dėl to 2013 m. balandžio 19 d. buvo pasirašytas pirmasis susitarimas dėl santykių normalizavimo principų; kadangi 2015 m. rugpjūčio 25 d. buvo pasiekti keturi svarbūs susitarimai; kadangi pažanga Serbijos stojimo derybose turi būti daroma kartu su pažanga santykių su Kosovu normalizavimo procese laikantis derybų programos; kadangi vis dėlto būtina toliau dėti pastangas, kad taikūs santykiai įsitvirtintų visam laikui; kadangi nepaprastai svarbu, kad abi šalys visiškai įgyvendintų visus susitarimus;
 - E. kadangi Serbija 2015 m. liepos mėn. tapo 33-ia valstybe, kuri dalyvauja įgyvendinant Sąjungos civilinės saugos mechanizmą;
 - F. kadangi ES pabrėžė, jog būtina stiprinti ekonomikos valdymą, teisinės valstybės principą ir viešojo administravimo gebėjimus visose Vakarų Balkanų šalyse;
 - G. kadangi ES plėtros politikoje svarbiausia laikytis teisinės valstybės principo;
 - H. kadangi 2015 m. sausio mėn. Serbija pradėjo pirmininkauti Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijai (ESBO);

¹ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0065.

² Priimti tekstai, P8_TA(2015)0095.

1. teigiamai vertina tai, kad 2015 m. gruodžio 14 d. tarpvyriausybinėje konferencijoje Briuselyje pradėtos derybos ir kad pradėtas nagrinėti 32 skyrius (Finansų kontrolė) ir 35 skyrius (Kiti klausimai. I punktas: Serbijos ir Kosovo santykių normalizavimas); palankiai vertina Serbijos nuolat demonstruojamą įsipareigojimą vykdyti Europos integracijos procesą; ragina Serbiją aktyviai propaguoti šį strateginį sprendimą Serbijos visuomenėje; patenkintas pažymi, kad Serbija ėmėsi įgyvendinti plataus užmojo reformų darbotvarkę; ragina Serbiją ryžtingai ir be užuolankų imtis sisteminių ir socialinių bei ekonominių reformų; primygtinai ragina Serbiją įgyvendinant reformas ypatingą dėmesį skirti jaunimui;
2. teigiamai vertina Serbijos pasirengimą veiksmingai pradėti stojimo derybas ir *acquis* peržiūros užbaigimą ir išsamių veiksmų planų, susijusių su 23 skyriumi (Teisminės institucijos ir pagrindinės teisės) ir 24 skyriumi (Teisingumas, laisvė ir saugumas), parengimą ir pateikimą; reiškia viltį, kad 23 ir 24 skyriai gali būti atidaryti 2016 m. pradžioje; pabrėžia, kad išsamios derybos dėl 23 ir 24 skyrių yra nepaprastai svarbios siekiant aptarti reformas, kurios turi būti vykdomos ir įgyvendinamos teisminių institucijų ir pagrindinių teisių, taip pat teisingumo, laisvės ir saugumo srityse; primena, kad pažanga šiose srityse turės būti daroma kartu su bendra pažanga derybose; pabrėžia, kad derybos dėl 35 skyriaus yra itin svarbios Serbijos pažangai integracijos į ES kelyje; šiuo atžvilgiu mano, kad normalių Serbijos ir Kosovo santykių atkūrimas yra svarbi Serbijos stojimo į ES sąlyga;
3. pabrėžia, kad kruopštus teisės aktų ir politikos priemonių įgyvendinimas ir toliau yra pagrindinis sėkmingo integracijos proceso rodiklis; ragina Serbijos politinius lyderius tęsti reformas, kurių reikia suderinimui su ES standartais; ragina Serbiją pagerinti naujų teisės aktų ir politikos priemonių planavimą, koordinavimą ir įgyvendinimo stebėseną;
4. teigiamai vertina Serbijos pažangą verslo aplinkos srityje, mažinant biudžeto deficitą ir darbo rinkos srityje, įskaitant darbo teisės aktus ir užimtumo politiką; primygtinai ragina Serbijos valdžios institucijas toliau gerinti investicijų sąlygas visoje Serbijoje ir mažinti ekonominius ir socialinius savo regionų skirtumus, užtikrinti užsienio investicijų apsaugą ir išspręsti ilgalaikius ginčus dėl investicijų, taip pat, pripažindamas pažangą reorganizuojant valstybines įmones, atkreipia dėmesį į tai, kad svarbu toliau veikti šia kryptimi ir svarbu užtikrinti privatizacijos proceso skaidrumą; pabrėžia, kad Serbija privalo suderinti savo teisės aktus dėl valstybės pagalbos kontrolės su *acquis*;
5. palankiai vertina vykdant ekonomines reformas padarytą pažangą, kuri pagerino Serbijos biudžeto padėtį, ir ragina Komisiją toliau remti vyriausybę šiai rengiant planus vykdyti tolesnes reformas, ypač naikinant fiskalinį disbalansą, taip pat pagrindinių ekonomikos sektorių reformas;
6. giria Serbiją dėl jos konstruktyvaus požiūrio sprendžiant migracijos krizę; tačiau pažymi, kad reikėtų skatinti konstruktyvų požiūrį į kaimynines šalis; pažymi, kad Serbija yra labai svarbi ir naudinga ES partnerė Balkanų šalių klausimais, todėl būtina, kad ES teiktų išteklius ir atitinkamą finansinę pagalbą; teigiamai vertina tai, jog Serbija dėjo labai daug pastangų siekdama užtikrinti, kad trečiųjų šalių piliečiams būtų suteikta pastogė ir humanitarinė pagalba pasinaudojant ES ir tarptautine parama; ragina Serbiją nedelsiant išplėsti savo priėmimo pajėgumus; pažymi, kad reikalingos išsamios reformos siekiant racionalizuoti visą prieglobsčio sistemą ir suderinti su ją su ES *acquis*

bei tarptautiniais standartais; pažymi, kad Serbija ėmėsi tolesnių priemonių siekdama spręsti nepagrįstų prieglobsčio prašymų, kuriuos pateikė Serbijos piliečiai ES valstybėse narėse ir Šengeno asocijuotose šalyse, problemą; ragina Serbiją padėti toliau mažinti nepagrįstų prašymų skaičių; atkreipia dėmesį į tai, kad grįžtančių asmenų reintegracijos pajėgumai ir ištekliai yra riboti;

7. ragina Serbiją suderinti savo užsienio ir saugumo politiką su atitinkama ES politika, įskaitant politiką dėl Rusijos; šiuo atžvilgiu apgailestauja dėl to, kad Serbija ir Rusija vykdo bendras karines pratybas; palankiai vertina aktyvų Serbijos dalyvavimą tarptautinėse taikos palaikymo operacijose;

Teisinė valstybė

8. pabrėžia didelę teisinės valstybės principų svarbą; pabrėžia nepaprastą nepriklausomų teisminių institucijų svarbą; pažymi, kad, nors teisminių institucijų srityje padaryta tam tikra pažanga, visų pirma patvirtinant teisėjų ir prokurorų vertinimo taisykles, šioje srityje vis dar daug politinio kišimosi; pažymi, kad profesionalios teisminės įstaigos prašo joms suteikti tinkamų išteklių; ragina valdžios institucijas įgyvendinti nacionalinę teismų sistemos reformos strategiją, kaip nurodoma 23 skyriaus veiksmų plane, ir užtikrinti teisminių institucijų nepriklausomumą bei tai, kad teisėjų ir prokurorų darbas nepriklausytų nuo politinės įtakos; ragina vyriausybę priimti naują įstatymą dėl nemokamos teisinės pagalbos ir padaryti teisinius pakeitimus siekiant spręsti teisėjų praktikos ir teisėjų švietimo kokybės ir nuoseklumo klausimus; išreiškia susirūpinimą dėl nuolatinio teismo bylų nagrinėjimo vilkinimo, nepaisant Aukščiausiojo kasacijos teismo mažinimo programos šiuo klausimu, ir ragina Serbiją toliau stengtis stiprinti pasitikėjimą teisminėmis institucijomis;
9. primena Serbijos vyriausybei visapusiškai ir nediskriminuojant įgyvendinti įstatymą dėl reabilitacijos; siūlo Serbijos vyriausybei toliau keisti įstatymą dėl restitucijos, kad panaikintų visas procedūrinės ir teisines kliūtis dėl restitucijos natūra;
10. pažymi, kad regione plačiai paplitusi korupcija ir organizuotas nusikalstamumas, o tai taip pat yra kliūtis Serbijos demokratiniams, socialiniams ir ekonominiams vystymuisi; atkreipia dėmesį į tai, kad toliau įgyvendinant teisės aktus ir priėmus įstatymą dėl informatorių apsaugos padaryta tam tikra pažanga kovojant su korupcija, tačiau korupcija Serbijoje ir toliau kelia susirūpinimą; pabrėžia, kad visose pagrindinėse institucijose reikia sukaupti tyrimų ir galutinių kaltinimų dėl korupcijos, įskaitant aukšto lygmens korupciją, patirtį ir koordinuoti bei stebėti, kaip visapusiškai įgyvendinama kovos su korupcija strategija, numatyta 23 skyriaus veiksmų plane; ragina valdžios institucijas užtikrinti, kad Kovos su korupcija agentūra ir Kovos su korupcija taryba galėtų visapusiškai ir veiksmingai vykdyti savo įsipareigojimus ir kad valstybės institucijos vadovautųsi jų rekomendacijomis; mano, kad regioninė strategija ir glaudesnis visų regiono šalių bendradarbiavimas yra labai svarbūs siekiant veiksmingiau spręsti šiuos klausimus; ragina akademinės institucijas kartu su valstybės institucijomis ir valstybės pareigūnais priimti šios srities taisykles, kad būtų galima ištirti plagijavimo atvejus ir taip pat jų būtų išvengta ateityje;
11. ragina Serbijos valdžios institucijas iš dalies pakeisti ir įgyvendinti baudžiamojo kodekso ekonominių ir korupcijos nusikaltimų skirsnį siekiant sukurti patikimą ir nuspėjamą baudžiamosios teisės sistemą; dar kartą reiškia didelį susirūpinimą dėl

baudžiamojo kodekso 234 straipsnio nuostatų dėl piktnaudžiavimo atsakingomis pareigomis ir įgyvendinimo; dar kartą ragina atlikti nepriklausomą ir išsamią perkvalifikuotų bylų, susijusių su piktnaudžiavimu atsakinga padėtimi, peržiūrą, kad būtų galima nedelsiant nutraukti nepagrįstą ilgalaikį baudžiamąjį persekiojimą;

- pažymi, kad turi būti dedama daugiau pastangų kovojant su organizuotu nusikalstamumu ir kad reikia sukaupti galutinių nuosprendžių patirtį, kaip nurodoma 24 skyriaus veiksmų plane; ragina Europos Komisiją ir valstybes nares teikti ekspertų paramą siekiant sukurti institucinę sistemą ir sukaupti ekspertines žinias, kurios padėtų veiksmingai kovoti su organizuotu nusikalstamumu;

Demokratija

- atkreipia dėmesį į pastangas gerinti konsultacijų procesą parlamente ir toliau stengtis labiau įtraukti parlamentą į derybų dėl narystės ES procesą; vis dar yra susirūpinęs dėl to, kad tvirtinant teisės aktus, įskaitant su stojimo į ES procesu susijusius teisės aktus, labai dažnai taikomos skubios procedūros – tokiu būdu ne visuomet sudaromos sąlygos pakankamai konsultuotis su suinteresuotaisiais subjektais ir platesne visuomene; pabrėžia, kad reikia dar labiau sustiprinti parlamento priežiūrą, vykdomą įstatymų vykdomosios valdžios atžvilgiu; pabrėžia aktyvaus ir konstruktyvaus opozicijos jėgų dalyvavimo sprendimų priėmimo procese ir demokratiškos institucijų svarbą; pabrėžia, kad politinių partijų finansavimas turi būti skaidrus ir atitikti aukščiausius tarptautinius standartus;
- pabrėžia, kad demokratinėje visuomenėje svarbus pilietinės visuomenės organizacijų darbas; pažymi, kad pagerėjo vyriausybės ir pilietinės visuomenės organizacijų bendradarbiavimas; ragina Serbijos valdžios institucijas imtis papildomų priemonių siekiant užtikrinti skaidrų pilietinės visuomenės ir valstybinių institucijų dialogą ir siekti stiprinti veiksmingą pilietinės visuomenės ir tautinių mažumų atstovų dalyvavimą sprendimų priėmimo procese; ragina valdžios institucijas užtikrinti tinkamą finansinę paramą veiksmingai pilietinės visuomenės organizacijų veiklai; ragina laiku ir skaidriai bendrauti su piliečiais, organizacijomis ir plačiąja visuomene apie stojimo derybų pažangą ir palengvinti įvairiapusių jų dalyvavimą šiame procese;
- pakartoja savo raginimą Serbijos vyriausybei visapusiškai atsižvelgti į ESBO Demokratiškos institucijų ir žmogaus teisių biuro rinkimų stebėjimo misiją rekomendacijas, visų pirma į rekomendacijas, kuriomis siekiama užtikrinti, kad kampanijų finansavimas ir rinkimų procesai būtų skaidrūs; ragina valdžios institucijas tinkamai iširti atvejus, susijusius su savivaldybių rinkimais ir kitais kampanijų renginiais, per kuriuos buvo panaudota jėga ir dėl kurių pateikti kaltinimai dėl bauginimo ir pažeidimų;
- pabrėžia nepriklausomų reguliavimo institucijų, be kita ko, ombudsmeno, svarbą užtikrinant įstatymų vykdomosios valdžios priežiūrą ir atskaitomybę; ragina valdžios institucijas suteikti visapusišką politinę ir administracinę paramą ombudsmeno darbui ir išsaugoti jo teisę prašyti pateikti oficialius dokumentus remiantis visuomenės informavimo įstatymu;
- palankiai vertina tai, kad patvirtintas išsamios viešojo administravimo reformos veiksmų planas, įstatymas dėl inspekcijų priežiūros, nacionalinė vietos valdžios

institucijų mokymo strategija ir įstatymas dėl viešojo sektoriaus darbuotojų didžiausio skaičiaus, ir ragina nedelsiant juos įgyvendinti; pabrėžia, kad reikia užtikrinti viešojo administravimo politinį nešališkumą ir profesionalumą ir didesnę įdarbinimo ir atleidimo iš darbo procedūrų skaidrumą, siekiant garantuoti viešojo administravimo profesionalų darbą, neutralumą ir tęstinumą;

Žmogaus teisės

18. teigiamai vertina tai, kad Serbija turi tinkamą teisinę ir institucinę žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos sistemą; tačiau pažymi, kad vis dar yra daug įgyvendinimo trūkumų, ypač susijusių su kova su pažeidžiamų grupių, įskaitant neįgaliuosius, užsikrėtusius ŽIV arba sergančius AIDS žmones ir LGBTI asmenis, diskriminacija; palankiai vertina 2015 m. rugsėjo 20 d. sėkmingai įvykusias LGBTI eitynes; visgi pažymi, kad LGBTI diskriminacija ir smurtas prieš juos ir vis dar kelia susirūpinimą; šiuo atžvilgiu ragina vyriausybę išplatinti Europos Tarybos Ministrų Komiteto rekomendaciją CM/Rec(2010)5 valstybėms narėms; reiškia susirūpinimą dėl išpuolių prieš pažeidžiamas grupes, kurie dar iki galo neišnagrinėti, skaičiaus; be to, reiškia susirūpinimą dėl vis dar neišspręstos smurto šeimoje problemos; ragina valdžios institucijas aktyviai skatinti, kad būtų gerbiamos visų asmenų žmogaus teisės;
19. reiškia susirūpinimą dėl to, kad nepadaryta pažangos siekiant pagerinti padėtį žodžio ir žiniasklaidos laisvės srityje; susirūpinęs atkreipia dėmesį į nuolatinį politinį spaudimą, kuris kenkia žiniasklaidos nepriklausomumui ir lemia stiprėjančią žiniasklaidos priemonių savicenzūrą; yra susirūpinęs dėl to, kad žurnalistai, vykdydami savo profesinę veiklą, susiduria su politiniu spaudimu, smurtu ir grasinimais; ragina valdžios institucijas tirti visus išpuolius prieš žurnalistus ir žiniasklaidos priemones atvejus, dėl kurių Tarptautinė žurnalistų asociacija nedelsdama išreiškė griežtą protestą; pakartoja, kad turi būti užtikrintas visapusiškas naujų žiniasklaidos įstatymų įgyvendinimas; pabrėžia, kad reikia visiško skaidrumo žiniasklaidos nuosavybės ir finansavimo srityje, taip pat reikia užtikrinti nediskriminavimą valstybinės reklamos srityje;
20. yra labai susirūpinęs dėl ne kartą žiniasklaidai nutekintos informacijos apie vykstančius nusikaltimų tyrimus pažeidžiant nekaltumo prezumpciją; ragina Serbijos valdžios institucijas nuodugniai ištirti kai kuriuos pagarsėjusius atvejus, kai žiniasklaida pateikė įrodymų apie įtariamus nusikaltimus;

Pagarba mažumoms ir jų apsauga

21. pabrėžia tautinių mažumų tarybų svarbą joms atliekant tautinių mažumų teisių užtikrinimo vaidmenį, jų demokratinį pobūdį, taip pat ragina jas deramai ir skaidriai finansuoti; palankiai vertina Serbijos įsipareigojimą parengti specialų Tautinių mažumų veiksmų planą, kuriuo būtų toliau gerinamas su tautinėmis mažumomis susijusios praktikos ir teisinės bazės įgyvendinimas ir plėtojimas; pakartoja savo raginimą Serbijai užtikrinti, kad vykdant teisės aktų suderinimą su Serbijos konstitucinio teismo sprendimu būtų išlaikytas įgytų teisių ir gebėjimų lygis, ir ragina kuo skubiau priimti įstatymą dėl tautinių mažumų tarybų, kuriame būtų aiškiai apibrėžtas jų teisinis statusas ir užtikrintas jų jurisdikcijos tikrumas; reiškia didelį susirūpinimą dėl programų mažumų kalbomis transliavimo nutraukimo paskelbus žiniasklaidos priemonių privatizavimą; ragina Serbiją dėti daugiau pastangų siekiant šalyje užtikrinti veiksmingą ir nuoseklų teisės aktų dėl mažumų apsaugos ir nediskriminacinio elgesio su tautinėmis

mažumomis įgyvendinimą visoje Serbijoje, taip pat ir švietimo srityje, ypač tokiais atvejais kaip savalaikis vadovėlių mažumų kalbomis finansavimas ir vertimas, mažumų kalbų vartojimas, atstovavimas vietos, regionų ir nacionalinio lygmenų viešojo administravimo institucijose ir atstovaujamuosiuose organuose ir galimybė naudotis žiniasklaidos priemonėmis bei religinėmis paslaugomis mažumų kalbomis; ragina Serbijos vyriausybę įgyvendinti visas tarptautines sutartis ir dvišalius susitarimus, susijusius su mažumų teisėmis;

22. pažymi, kad Voivodinos kultūros įvairovė taip pat prisideda prie Serbijos tapatybės; pabrėžia, kad Voivodinos autonomija neturėtų būti silpninama ir kad įstatymas dėl Voivodinos išteklių turėtų būti nedelsiant priimtas, kaip numatoma konstitucijoje;
23. ragina Serbijos valdžios institucijas įgyvendinti konkrečias priemones, skirtas romų padėčiai pagerinti, ypač asmens dokumentų išdavimo, švietimo, būsto, sveikatos priežiūros ir užimtumo srityse; be to, ragina Serbijos valdžios institucijas užtikrinti vienodą romų atstovavimą valstybinėse institucijose ir viešajame gyvenime, taip pat ypatingą dėmesį skirti romų moterų įtraukčiai; pabrėžia, kad romų integravimo politika turi būti toliau stiprinama ir kad, atsižvelgiant į mažumų NVO atstovų patirtą smurtą, turi būti veiksmingai sprendžiamas diskriminacijos klausimas; taigi laukia, kada bus parengtos būsimos Romų įtraukties strategijos ir veiksmų plano priemonės; šiuo atžvilgiu teigiamai vertina vadinamąją Prištinos deklaraciją, kurioje vyriausybės, tarptautinės, tarpvyriausybines ir pilietinės visuomenės organizacijos, kurios veikia romų teisių skatinimo ir laikymosi srityje, raginamos nuodugniai taikyti nediskriminavimo ir lygybės principus;

Regioninis bendradarbiavimas ir geri kaimyniniai santykiai

24. palankiai vertina konstruktyvų Serbijos vyriausybės požiūrį į santykius su kaimyninėmis šalimis, nes tai padėjo pasiekti esminės pažangos kalbant ir apie regionų bendradarbiavimą, ir apie glaudesnius ryšius su ES, ir ragina Serbiją tęsti gerų kaimyninių santykių plėtojimą; ragina Serbiją plėtoti gerus kaimyninius santykius ir taikų ginčų sprendimą – tai apima tolerancijos klimato skatinimą ir visų formų neapykantos arba karo retorikos pasmerkimą, taip pat susilaikymą nuo tokių veiksmų, kaip viešas iškilmingas grįžtančių už karo nusikaltimus nuteistų asmenų pasitikimas; pažymi, kad neišspręsti ginčai ir klausimai, ypač sienų demarkavimo, teisių perėmimo, kultūros gėrybių sugražinimo ir Jugoslavijos archyvų atskleidimo klausimai, turėtų būti sprendžiami laikantis tarptautinės teisės ir nustatytų principų, be kita ko, įgyvendinant teisiškai privalomus susitarimus, *inter alia*, Susitarimą dėl teisių perėmimo klausimų, ir kad dvišaliai klausimai turėtų būti sprendžiami pradiniais stojimo proceso etapais pagal tarptautinę teisę; pabrėžia Serbijos konstruktyvų vaidmenį „Berlyno procese“ ir šešių Vakarų Balkanų šalių iniciatyvoje bei susijungimo darbotvarkėje; palankiai vertina iniciatyvas, kurių pagrindinis objektas – Vakarų Balkanų ateitis, ypač Brdo procesą, kuris pasitvirtino esąs svarbus bendradarbiavimo tiek politinėje, tiek techninėje srityje, pagrindas, ir mano, kad konkretus bendradarbiavimas abipusio intereso srityse gali prisidėti prie Vakarų Balkanų stabilizacijos; todėl teigiamai vertina 2015 m. lapkričio 4 d. Sarajeve vykusį pirmąjį Serbijos ir Bosnijos ir Hercegovinos jungtinį ministrų susitikimą; ragina Serbiją, pasinaudojant esamais ryšiais ir gerais kaimyniniais santykiais su Bosnija ir Hercegovina, toliau skatinti šios šalies stabilizavimą ir institucinių pajėgumų stiprinimą; pakartoja savo raginimą Serbijos institucijoms

inicijuoti tolesnes tarpvalstybinio bendradarbiavimo su kaimyninėmis ES valstybėmis narėmis priemonės, įskaitant 2014–2020 m. tarpvalstybinio ir tarptautinio bendradarbiavimo programas ir ES strategiją dėl Dunojaus regiono; teigiamai vertina pasiūlymą pradėti derybas su kaimyninėmis šalimis siekiant pasirašyti geros kaimynystės santykių susitarimą ir tikisi, kad tai paskatins teigiamus pokyčius regione; palankiai vertina Bulgarijos, Rumunijos ir Serbijos ministrų pirmininkų susitikimą dėl bendradarbiavimo energetikos ir transporto infrastruktūros srityje;

25. ragina Serbiją toliau bendradarbiauti su Tarptautinis baudžiamuoju tribunolu buvusiąjai Jugoslavijai (TBTBJ) palaikant susitaikymo ir gerų kaimyninių santykių atmosferą; pabrėžia, kad svarbu parengti visa apimančią nacionalinę strategiją dėl karo nusikaltimų nagrinėjimo šalies lygmeniu; ragina valdžios institucijas ir toliau spręsti klausimą, susijusį su dingusių asmenų likimu, taip pat parengti kompensacijų aukoms ir jų šeimoms schemą, kuri yra svarbi susitaikymo sąlyga, užtikrinant aukų šeimų teisę sužinoti, koks likimas ištiko jų dingusius šeimos narius; atkreipia dėmesį į tai, kad įstatymas dėl civilių aukų turėtų būti priimtas nedelsiant atsižvelgiant į tai, kad galiojančiuose teisės aktuose nepripažįstamos kelios karo nusikaltimų aukų grupės; pažymi, kad vis dar kyla ginčų, ypač atsižvelgiant į įvairias nesenų istorinių įvykių interpretacijas; dar kartą reiškia paramą RECOM iniciatyvai – faktų apie karo nusikaltimus ir kitus rimtus žmogaus teisių pažeidimus buvusioje Jugoslavijoje nustatymo regioninei komisijai;
26. palankiai vertina tai, kad paskelbtas nacionalinės karo nusikaltimų strategijos, kurioje numatyti buvusioje Jugoslavijoje XX a. dešimtajame dešimtmetyje įvykdytų nusikaltimų baudžiamojo persekiojimo planai, projektas; pabrėžia, kad būtina stiprinti ir depolitizuoti karo nusikaltimus tiriančias Serbijos institucijas; ragina Serbiją nustatyti efektyvią liudininkų ir nukentėjusių apsaugos sistemą ir suteikti nukentėjusiesiems ir jų šeimoms teisę į kompensaciją; ragina gerinti regionų bendradarbiavimą tiriant karo nusikaltimus; dar kartą ragina Serbiją, siekiant susitaikymo ir gerų kaimyninių santykių, kartu su Komisija ir kaimyninėmis šalimis peržiūrėti savo teisės aktus dėl jurisdikcijos karo nusikaltimų teismo procesų atvejais;
27. teigiamai vertina nuolatinį Serbijos įsipareigojimą įgyvendinant santykių su Kosovu normalizavimo procesą ir tai, kad 2015 m. rugpjūčio 25 d. užbaigti pagrindiniai susitarimai, visų pirma dėl Kosovo savivaldybių, kuriose daugiausia gyvena serbai, asociacijos / bendrijos įsteigimo, dėl energijos, telekomunikacijų ir Mitrovicos tilto; ragina Serbiją skubiai įgyvendinti savo įsipareigojimus pagal šiuos susitarimus ir konstruktyviai bendradarbiauti su Kosovu rengiant ir įgyvendinant būsimus susitarimus; pažymi, kad pažanga padaryta tokiose srityse kaip policija ir civilinė sauga, transporto priemonių draudimas, muitinės, ryšių palaikymo tvarka ir kadastro įrašai; dar kartą tvirtina, kad šio dialogo pažanga turėtų būti vertinama atsižvelgiant į jo įgyvendinimą vietoje; ragina Serbiją ir Kosovą susilaikyti nuo neigiamos retorikos ir tęsti visapusišką jau pasiektų susitarimų įgyvendinimą gera valia ir deramu laiku ir ryžtingai tęsti santykių normalizavimo procesą; ragina abiejų šalių vyriausybes ir ES institucijas nuolat informuoti apie pasiektų susitarimų nuostatas ir jas aiškinti siekiant Kosove suartinti etnines albanų ir serbų bendruomenes; teigiamai vertina verslo bendruomenės pastangas, vadovaujant prekybos rūmams, padėti normalizuoti santykius, išitraukiant į Serbijos ir Kosovo prekybos rūmų dialogą, šalinti verslo kliūtis abiejose šalyse ir sudaryti sąlygas įmonių ryšiams ir bendradarbiavimui; ragina Europos Komisiją padėti

toliau ateityje vykdyti ir plėtoti šią veiklą; ragina Serbiją ir Kosovą nustatyti naujas dialogo diskusijų sritis siekiant pagerinti žmonių gyvenimą ir visapusiškai normalizuoti santykius; ragina Europos išorės veiksnių tarnybą (EIVT) atlikti abiejų šalių veiklos vykdant savo įsipareigojimus vertinimą; ragina Serbiją veikti puoselėjant gerus kaimyninius santykius ir reiškia viltį, kad tai, jog Kosovo paraiška dėl narystės UNESCO buvo atmesta, netrukdyt dialogui ir tolesnei Kosovo integracijai į regionines ir tarptautines organizacijas ir kad bus toliau bendradarbiaujama ir dedamos pastangos apsaugoti kultūros paveldą; ragina Belgradą ir Prištiną puoselėti gerus kaimyninius santykius;

Energetika, aplinka ir transportas

28. pabrėžia, kad Serbija – Energijos bendrijos susitariančioji šalis – turėtų ir toliau aktyviai veikti Energijos bendrijos institucijose ir toliau įgyvendinti *acquis*, kad būtų sukurtos tvarios ir patikimos energijos sistemos; ragina valdžios institucijas pradėti energetikos sektoriaus plėtros strategijoje išdėstytų tikslų įgyvendinimą, kadangi nedaug investuojama į atsinaujinančiųjų išteklių energijos sektorių; ragina Serbiją plėtoti konkurenciją dujų rinkoje ir imtis priemonių siekiant didesnio suderinimo su *acquis* atsinaujinančiosios energijos ir energijos vartojimo efektyvumo srityse, be to, ragina Serbiją daugiau dėmesio skirti švariai energijai; ragina Komisiją remti Serbijos vyriausybės pastangas sumažinti šalies priklausomybę nuo importuojamos energijos diversifikuojant Serbijos dujų tiekimą; pažymi, kad į neseniai priimtą 2015 m. PNPP II dokumentų rinkinį įtraukta 155 mln. EUR vertės programa, kuria siekiama padėti finansuoti svarbius regioninius infrastruktūros projektus energetikos ir transporto sektoriuose Vakarų Balkanuose; ragina Serbiją suderinti savo veiksmus su vidutiniais ES įsipareigojimais klimato kaitos srityje ir su Paryžiuje vykusioje 21-ojoje JTBBKKK šalių konferencijoje pasiektu susitarimu;
29. atsižvelgdamas į Europos teritorinio bendradarbiavimo grupės (angl. EGTC) svarbą tolesniam tarpvalstybinio ES valstybių narių ir jų kaimyninių valstybių bendradarbiavimo plėtojimui, ragina Serbijos vyriausybę užtikrinti reikiamą teisinį pagrindą, kad Serbija galėtų dalyvauti EGTC;
30. reiškia susirūpinimą dėl to, kad nepakankamai griežtai užtikrinamas teisės aktų dėl atliekų vykdymas, ir ragina Serbijos valdžios institucijas uždaryti ir išvalyti 4 000 nelegalių sąvartynų, kurie šiuo metu daro žalą Serbijos žemei ir žmonėms, ir išplėtoti patikimą atliekų mažinimo politiką vadovaujantis Atliekų pagrindų direktyva;
31. teigiamai vertina sumanymą rekonstruoti, atnaujinti ir modernizuoti tam tikras geležinkelių tinklo dalis ir ragina Serbijos valdžios institucijas toliau tobulinti viešąjį transportą bendradarbiaujant su kaimyninėmis šalimis;
 - o
 - o
 - o
32. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai ir Serbijos vyriausybei bei parlamentui.